

R. V. Gladkovszkij, A. I. Dovgany, L. B. Palamarczuk, V. V. Szovenko

FELADATGYŰJTEMÉNY

földrajzból
az állami összegző értékelésre

*Ajánlotta Ukrajna Oktatási, Tudományos,
Ifjúsági és Sport Minisztériuma*

9.
osztály

Szerkesztette és fordította:
Budaházi Mihály

Kijev
Központi oktatási-módszertani irodalmak
2013

1. VÁLTOZAT

I. Feladatok egy helyes megoldással

1. Nevezd meg, melyik országgal határos Ukrajna nyugaton:

A Szlovákia

C Fehéroroszország

A B C D

B Szlovénia

D Törökország

--	--	--	--

2. Nevezd meg, hogy ki nyitotta meg 1721-ben a Donbasz kőszénmezőt:

A Volodimir Vernadszkij

C Pavlo Csubinszkij

A B C D

B Grigorij Kapusztyn

D Sztepan Rudnickij

--	--	--	--

3. Határozd meg a földgömb méretarányát, ha ezen Ukrajna területe közel $6,7 \text{ cm}^2$:

A 1 : 30 000 000

C 1 : 80 000 000

A B C D

B 1 : 50 000 000

D 1 : 10 000 000

--	--	--	--

4. Válaszd ki, melyikre igaz a következő állítás „az idő az adott délkör mindegyik pontján egyenlő”:

A zónaidő

C nyári időszámítás

A B C D

B rendeleti idő

D helyi idő

--	--	--	--

5. Válaszd ki azt a tektonikai szerkezetet, amelynek része az Ukrán-kristályos-pajzs:

A Nyugat-európai-tábla

A B C D

B Alpi-gyűrődéses-öv

--	--	--	--

C Kelet-európai-tábla

D Szkíta-tábla

6. Határozd meg, hogy milyen térképi vetülettel van ábrázolva a mellékelt térképrészlet:

A azimutális (sík)

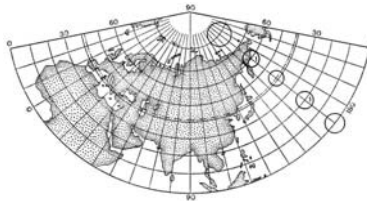
A B C D

B polikonikus (többkúpos)

--	--	--	--

C kúp

D henger

7. Válaszd ki a felsorolt ukrán városok közül, hogy melyek váltak híressé az üdülőhelyek tekintetében, mint rekreációs erőforrások:

A B C D

A Doneck, Lviv, Zaporizzsja

--	--	--	--

B Kijev, Harkiv, Odesza

C Szumi, Csernyihiv, Ternopil

D Mirhorod, Aknaszlatina, Hmilnik

8. Nevezd meg, hogy a mellékelt térképen jelölt megyék körül melyikben a legnagyobb a népsűrűség:

A 1
B 2
C 3
D 4

A B C D

--	--	--	--

9. Válaszd ki a felsorolásból, hogy mely ukrán közigazgatási megyék vannak egymás szomszédságában:

A Kijev, Vinnyica, Cserkaszi megyék
B Poltava, Doneck, Szumi megyék
C Mikolajiv, Vinnyica, Hmelnicki megyék
D Cserkaszi, Zaporizzsja, Odessza megyék

A B C D

--	--	--	--

10. Határozd meg a helyes sorrendet az „ágazat – vállalat – fő telepítési tényező” tekintetében:

A élelmiszeripar – cukorgyártás – szakképzett munkaerő
B mezőgazdaság – gabonatermesztés – energiaforrások
C bányáipar – szénbányászat – tudomány
D erdőipar – bútorgyártás – fogyasztó

A B C D

--	--	--	--

11. Nevezd meg a helyes összefüggést a gazdasági körzet és a szakosodása között:

A Kárpáti – nehéz gépgyártás
B Donyeci – gabonatermesztés
C Dnyepermelléki – vaskohászat
D Északkeleti – üdülőgazdaság (rekreáció)

A B C D

--	--	--	--

12. Jelöld meg, hogy milyen domborzatforma van ábrázolva a rajzon:

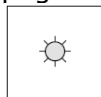
A bánya
B szakadék
C mélyedés
D szirt

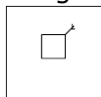
A B C D

--	--	--	--

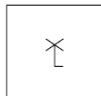
13. Válaszd ki, milyen egyezményes jellel ábrázolják a helyrajzon vagy a topográfiai térképen az meteorológiai állomást:

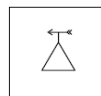
A

C

B

D

A B C D

--	--	--	--

14. Jelöld meg azt az országot, amellyel Ukrajnának a leghosszabb az államhatára:

- A Lengyelország
- B Fehéroroszország
- C Oroszország
- D Románia

A B C D
□ □ □ □

15. Határozd meg, hogy melyik domborzattípusra jellemző a dombvonulatok, a vízmosások, a lépcsők, a kueszta felszíninformák:

- A karsztos
- B aluviális
- C glaciális
- D denudációs

A B C D
□ □ □ □

16. Nevezd meg, hogy melyik Ukrajna második leghosszabb folyója:

- A Dnyeper
- B Déli-Bug
- C Duna
- D Dnyeszter

A B C D
□ □ □ □

17. Jelöld meg a világ azon országát, ahol a legszámottevőbb ukrán diaszpóra él:

- A Kazahsztán
- B Oroszország
- C Kanada
- D USA

A B C D
□ □ □ □

18. Nevez meg a legolcsóbb közlekedési módot:

- A vasúti
- B tengeri
- C közúti
- D légi

A B C D
□ □ □ □

19. Figyeld meg a térképrészletet, amelyiken jelentős vegyipari központokat ábrázolnak, válaszd ki a hozzá megfelelő ágazat nevét:

- A nitrogén műtrágyagyártás
- B savgyártás
- C kálium műtrágyagyártás
- D foszfor műtrágyagyártás

A B C D
□ □ □ □

20. Nevezd meg Ukrajna azon megyéjét, amelynek területén található a Sztarobesivszki ÁREM:

- A Vinnyica megye
- B Poltava megye
- C Doneck megye
- D Cserkaszi megye

A B C D
□ □ □ □

II. Feladatok megfelelő párosításra

A 21–25. feladatoknál mindegyik számmal jelölt feladathoz egy betűvel jelzett helyes válasz tartozik. A helyes párosítás-válaszokat jelöljétek a feladatok melletti táblázatokba.

21. Párosítsd az alábbi földrajzi objektumokat, Ukrajna megyéivel, ahol elhelyezkednek:

- 1 Roztoccsa természetvédelmi terület
- 2 Sacki nemzeti természeti park
- 3 Ukrán sztyeppei természetvédelmi terület (Mihálkai-szűzföld)
- 4 Meotida regionális tájvédelmi park

A Harkiv megye

B Voliny megye

C Lviv megye

D Doneck megye

E Szumi megye

	A	B	C	D	E
1					
2					
3					
4					

22. Párosítsd az alábbi tektonikai szerkezeteket, elhelyezkedésükkel:

- 1 Szkíta-tábla
 - 2 Dnyeper-Donyeci-süllyedék
 - 3 Ukrán-pajzs
 - 4 Fekete-tengermelléki-süllyedék
- A északon határos az Ukrán-pajzzsal
B a Dnyeper bal partján található
C a Krím-félsziget északi részén helyezkedik el
D Ukrajna legtávolabbi délkeleti részén található
E elfoglalja Ukrajna területének nagy részét

	A	B	C	D	E
1					
2					
3					
4					

23. Párosítsd az alábbi földrajzi tényezőket, Ukrajna éghajlatának jellemzőivel:

- 1 földrajzi szélesség
 - 2 az óceán közelsége
 - 3 a terület domborzata
 - 4 abszolút magasság
- A a kontinentalitás növekedése
B a terület nyitott vagy zárt; akadályozza a légtömegek útját
C meghatározza a napenergia mértékét
D a kontinentalitás csökkenése
E a hőmérséklet csökken a magassággal

	A	B	C	D	E
1					
2					
3					
4					

24. Párosítsd a mezőgazdasági kultúrákat a megyékkel, ahol többnyire azokat termesztik:

- 1 cukorrépa
 - 2 rozs
 - 3 szőlő
 - 4 búza
- A Csernyihiv megye
B Doneck megye
C Vinnyica megye
D Kárpátalja megye
E Dnyipropetrovszk megye

	A	B	C	D	E
1					
2					
3					
4					

25. Párosítsd a gépgyártás ágazatait azok központjaival:

1 személygépkocsi-gyártás	A Zaporizzsja
2 repülőgépgyártás	B Mikolajiv
3 vagongyártás	C Szumi
4 hajógyártás	D Harkiv
	E Mariupol

	A	B	C	D	E
1	..	..	..	..	..
2	..	..	..	..	..
3	..	..	..	..	..
4	..	..	..	..	..

III. Feladatok három helyes válasszal

A 26–28. feladatok hét választ tartalmaznak, amelyből csak HÁROM helyes! A három helyes válasz számát írd a feladatok melletti táblázatokba. (A sorrend nem számít!)

26. Válaszd ki a Dnyeper három mellékfolyóját:

1 Kalmiusz	5 Pripjaty
2 Vorszkla	6 Molocsna
3 Ingul	7 Szalgir
4 Deszna	

	1990	1991	1992
1	1.0	1.0	1.0
2	1.0	1.0	1.0
3	1.0	1.0	1.0
4	1.0	1.0	1.0

27. Válaszd ki az Ukrajnában élő három legnépesebb nemzeti kisebbséget:

1 orosz	5 litván
2 olasz	6 jakut
3 lengyel	7 zsidó
4 német	

1	2	3
4	5	6
7	8	9
10	11	12
13	14	15
16	17	18
19	20	21
22	23	24
25	26	27
28	29	30
31	32	33
34	35	36
37	38	39
40	41	42
43	44	45
46	47	48
49	50	51
52	53	54
55	56	57
58	59	60
61	62	63
64	65	66
67	68	69
70	71	72
73	74	75
76	77	78
79	80	81
82	83	84
85	86	87
88	89	90
91	92	93
94	95	96
97	98	99
100	101	102
103	104	105
106	107	108
109	110	111
112	113	114
115	116	117
118	119	120
121	122	123
124	125	126
127	128	129
130	131	132
133	134	135
136	137	138
139	140	141
142	143	144
145	146	147
148	149	150
151	152	153
154	155	156
157	158	159
160	161	162
163	164	165
166	167	168
169	170	171
172	173	174
175	176	177
178	179	180
181	182	183
184	185	186
187	188	189
190	191	192
193	194	195
196	197	198
199	200	201
202	203	204
205	206	207
208	209	210
211	212	213
214	215	216
217	218	219
220	221	222
223	224	225
226	227	228
229	230	231
232	233	234
235	236	237
238	239	240
241	242	243
244	245	246
247	248	249
250	251	252
253	254	255
256	257	258
259	260	261
262	263	264
265	266	267
268	269	270
271	272	273
274	275	276
277	278	279
280	281	282
283	284	285
286	287	288
289	290	291
292	293	294
295	296	297
298	299	300
301	302	303
304	305	306
307	308	309
310	311	312
313	314	315
316	317	318
319	320	321
322	323	324
325	326	327
328	329	330
331	332	333
334	335	336
337	338	339
340	341	342
343	344	345
346	347	348
349	350	351
352	353	354
355	356	357
358	359	360
361	362	363
364	365	366
367	368	369
370	371	

28. Válaszd ki Ukrajna három alföldjét:

1 Kárpátaljai	5 Alsó-dunai
2 Nyugat-szibériai	6 Fekete-tengermelléki
3 Polisszjai	7 Közép-dunai
4 Kubánymelléki	

	1990	1991	1992
1	1.00	1.00	1.00
2	0.95	0.95	0.95
3	0.90	0.90	0.90
4	0.85	0.85	0.85
5	0.80	0.80	0.80

IV. Feladatok esszé kidolgozásra

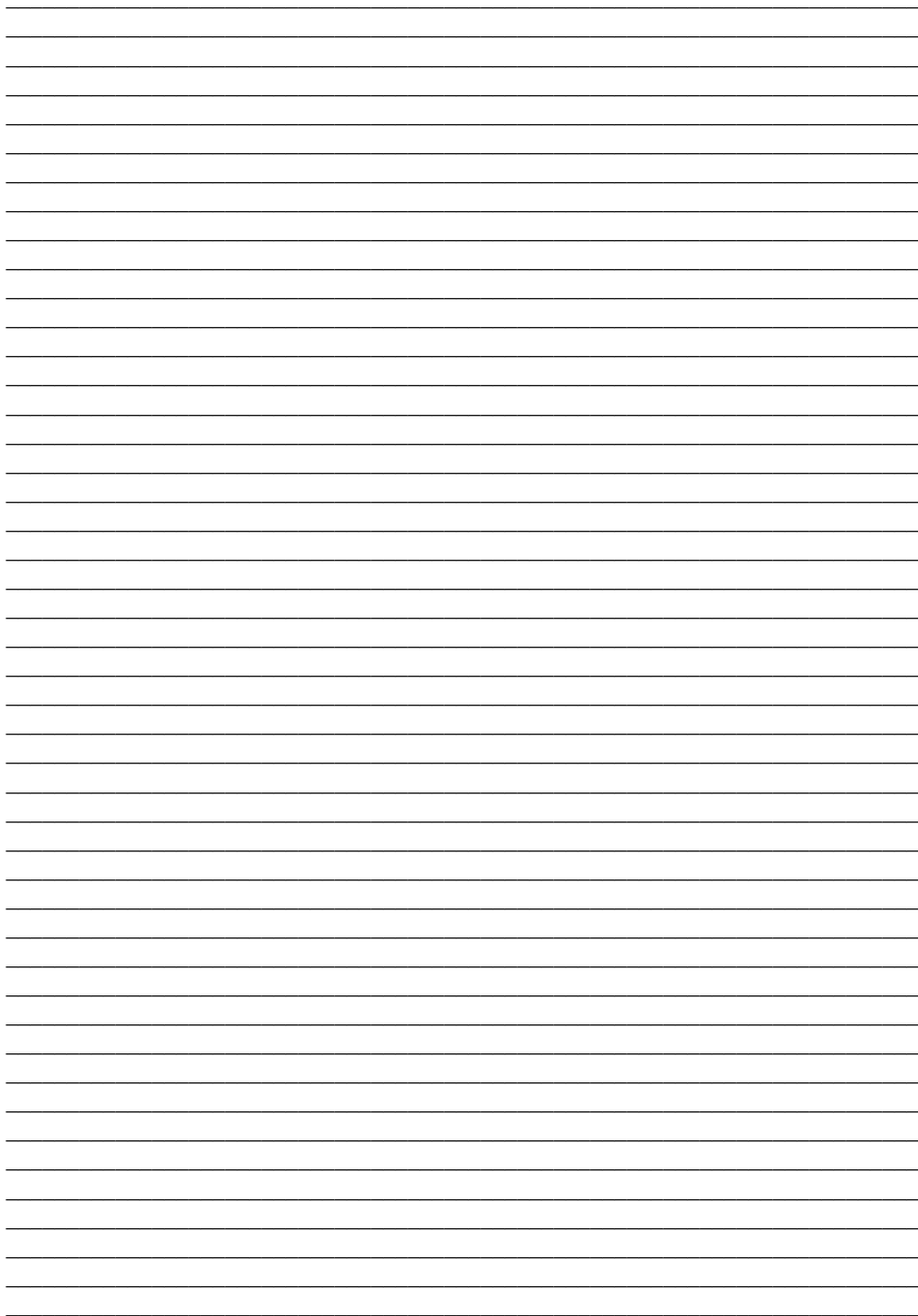
A 29–31. feladatokra részletes választ kell adni, írásban.

29. Nevezd meg azokat a jeleket, amelyekkel csoportosítjuk a földrajzi térképeket! Hozz fel példákat!

30. Jellemezd a népesség megoszlásának törvényszerűségét Ukrajna területén!

31 *. Jellemezd a mezőgazdaság szakosodását a Fekete-tengermelléki gazdasági körzetben!

[illegible]

A 32. feladat térképészeti jellegű, azokat az információkat (a hozzá tartozó egyezményes jelekkel) kell feltüntetni, amelyeket a feladat említ (a térképre csak azzal a színű tollal lehet az információkat és az egyezményes jeleket feltüntetni, amelyet a teszt megírása során használt a tanuló!).

32. Jelölj a vázlattérképen a fő nemérces ásványkincs lelőhelyekből 2-2 (kősó, kálisó, kén, ásványvíz, gyógyiszap)!

